

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP JINDŘICHŮV HRADEC
(registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/97.00058)

Tato akce je financována z prostředků ESF prostřednictvím
Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Metodika

pro komunitní plánování sociálních služeb

na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Jindřichův

Hradec

v období 2013 - 2015

Zpracoval:

Daniel Rosecký

Úvod

Metodika je určena pro realizační tým, členy řídicí skupiny a vedoucí členy pracovních skupin projektu „Komunitní plánování sociálních služeb ORP Jindřichův Hradec“. Vychází z Metodik pro plánování sociálních služeb a z Kritérií kvality plánování sociálních služeb. Je v souladu s Krajskou metodickou příručkou plánování sociálních služeb v Jihočeském kraji 2011 – 2013. Metodika zohledňuje i ty postupy, které se na území města Jindřichův Hradec osvědčily při minulých procesech komunitního plánování (2007 – 2012). Je otevřeným materiálem, bude průběžně doplňována (upravována) v průběhu komunitního plánování.

Odkazy:

Metodiky pro plánování sociálních služeb:

http://www.mpsv.cz/files/clanky/6480/Metodika_obecna.pdf

Kritéria kvality plánování sociálních služeb:

<http://www.mpsv.cz/files/clanky/6681/kriteria.pdf>

Podpora komunitního plánování v Jihočeském kraji:

<http://www.kpjck.cz>

Zákon o sociálních službách

http://www.mpsv.cz/files/clanky/7372/108_2006_Sb.pdf

Základní informace o projektu:

Stručný obsah projektu

Projekt je zaměřen na zavádění a udržení procesu plánování dostupnosti sociálních služeb na území SO ORP Jindřichův Hradec (celkem 58 obcí). Projekt navazuje na komunitní plánování ve městě Jindřichův Hradec a na rozšiřování procesu plánování na celé území SO ORP Jindřichův Hradec. Cílem projektu je podpora místního partnerství a vypracování prvního komunitního plánu sociálních služeb pro celé území SO ORP Jindřichův Hradec.

Při realizaci projektu bude využita metoda komunitního plánování, která je nejvhodnějším způsobem pro dosažení optimálního rozvoje sociálních služeb. Všechny aktivity projektu na sebe budou logicky navazovat a budou časově i místně provázané. Po celou dobu budou vzájemně spolupracovat hlavní cílové skupiny, kterými jsou uživatelé, zadavatelé a poskytovatelé sociálních služeb. Prostřednictvím informační kampaně se bude procesu účastnit i široká veřejnost.

Na začátku projektu budou vyškoleni účastníci procesu a bude zahájena informační kampaň. Na informovanost a publicitu bude kladen důraz po celou dobu realizace projektu. Bude aktivizována činnost čtyř pracovních skupin v Jindřichově Hradci a další čtyři skupiny vzniknou v Nové Bystřici, v Nové Včelnici, v Kardašově Řečici a ve Strmilově. Řídící skupina bude doplněna zástupci z obcí. Řídící skupina i pracovní skupiny se budou scházet na pravidelných jednáních. Po vypracování potřebných analýz (sociodemografická analýza, analýza aktuální sociální situace, analýza sociálních služeb, analýza potřeb uživatelů atd.) navrhnou priority plánu. Po vytvoření analýz navrhnou opatření a aktivity, které povedou k zefektivnění systému sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec. Vypracovaný plán bude předložen k veřejnému projednání a po zapracování připomínek bude předložen ke schválení zastupitelstvu města Jindřichův Hradec. Pak bude předložen ke schválení/vzetí na vědomí samosprávám všech zúčastněných obcí. V rámci projektu bude také aktualizován katalog sociálních služeb.

Sledované území

Projekt se realizuje na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Jindřichův Hradec.

Ve správním obvodu je 58 obcí:

Bednárec, Bednářeček, Blažejov, Bořetín, Březina, Číměř, Člunek, Deštná, Dívčí Kopy, Dolní Pěna, Dolní Žďár, Doňov, Drunče, Hadravova Rosička, Hatín, Horní Pěna, Horní Radouň, Horní Skrýchov, Hospříz, Jarošov nad Nežárkou, Jilem, Jindřichův Hradec, Kačlehy, Kamenný Malíkov, Kardašova Řečice, Kostelní Radouň, Kunžak, Lásenice, Lodhěřov, Nová Bystřice, Nová Olešná, Nová Včelnice, Okrouhlá Radouň, Pístina, Plavsko, Pleše, Pluhův Žďár, Polště, Popelín, Příbraz, Ratiboř, Rodvínov, Roseč, Rosička, Staré Město pod Landštějnem, Stráž nad Nežárkou, Strmilov, Střížovice, Světce, Újezdec, Velký Ratmírov, Vícemil, Višňová, Vlčetínek, Vydří, Záhoří, Zahradky, Žďár.

Realizátor projektu: CpKP jižní Čechy

Parter projektu: město Jindřichův Hradec

Doba realizace: červenec 2013 – březen 2015

Financování: OP Lidské zdroje zaměstnanost a státní rozpočet ČR

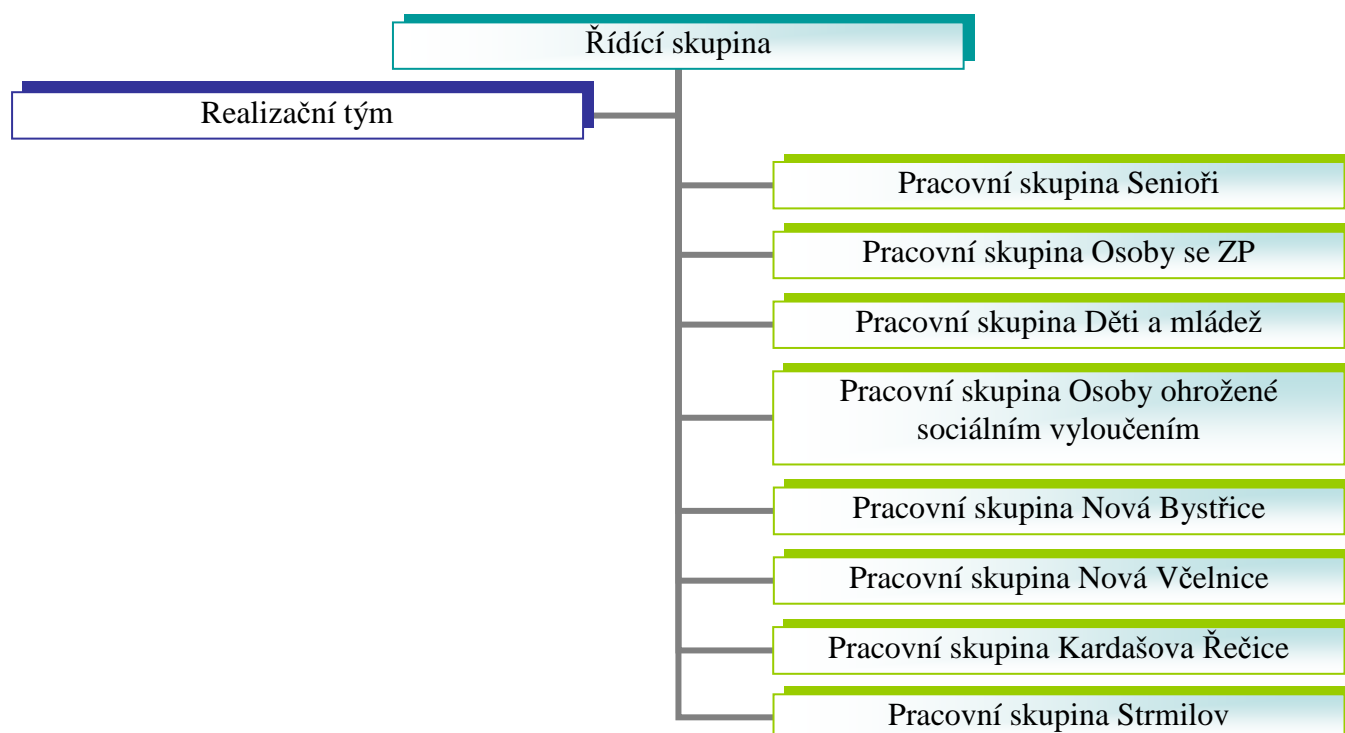
Výstupy z akce

- Partnerství
- Katalog poskytovatelů sociálních služeb v ORP Jindřichův Hradec
- Komunitní plán sociálních služeb

Charakteristika hlavních cílů projektu:

Všeobecným cílem projektu je podpora sociálního začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením cestou zajištění dostupnosti kvalitních sociálních služeb. Specifickými cíly projektu je udržení a rozšíření místního partnerství na území správního obvodu ORP Jindřichův Hradec (58 obcí) a vypracování komunitního plánu pro celé území SO ORP Jindřichův Hradec. Partnerství se realizuje mezi uživateli, poskytovateli a zadavateli sociálních služeb. Do procesu bude zapojena i široká veřejnost. Hlavním výstupem z procesu bude komunitní plán sociálních služeb, který pomůže vytvořit podmínky pro udržení, zkvalitnění a rozvoj takových služeb, které budou reagovat na skutečné potřeby občanů z celého území SO ORP Jindřichův Hradec. Dalším výstupem bude katalog poskytovatelů sociálních služeb.

Organizační zajištění

Řídící skupina KPSS ORP Jindřichův Hradec

Jméno	Organizace	Skupina v triádě
Adamec Aleš, Mgr.	CSS Jindřichův Hradec, Domov Pístina	poskytovatel
Blažková Drahomíra, PaedDr.	Občanské sdružení OKNA	poskytovatel
Dvořák Karel, Ing.	Městský úřad Nová Včelnice - starosta	zadavatel
Hubinger Rudolf, Mgr.	Městský úřad Nová Bystřice - tajemník	zadavatel
Longinová Marcela, Mgr.	Městský úřad Jindřichův Hradec – vedoucí oddělení sociálně právní ochrany dětí	zadavatel
Nekut Petr, MVDr.	Městský úřad Kardašova Řečice - starosta	zadavatel
Sedláková Jaroslava, Mgr., PhD.	Městský úřad Strmilov	zadavatel
Snížková Zdeňka	Pečovatelská služba Ledax o.p.s., Středisko Jindřichův Hradec	poskytovatel
Šindelářová Zdeňka, Mgr.	Městský úřad Jindřichův Hradec – vedoucí Odboru sociálních věcí	zadavatel

Škvorová Hana, Bc.	Městský úřad Nová Včelnice	zadavatel
Týmal Milan, Mgr.	Sdružení Meta, o.s.	zadavatel
Vejvar Pavel, Ing.	Městský úřad Jindřichův Hradec - místostarosta	zadavatel

Členové realizačního týmu:

Bc. Daniel Rosecký – metodik
e-mail: daniel.rosecky@cpkp.cz
mobil: +420 777 793 720

Mgr. Ludmila Kolářová – manažer projektu
e-mail: ludmila.kolarova@cpkp.cz
mobil: +420 777 793 739

Mgr. Monika Emrová – místní koordinátorka
e-mail: emrova@jh.cz
mobil: +420 777 793 736

Sociální služby a jejich plánování

Sociální služby pro mnohé z nás jsou nebo mohou být významnou oporou v různých životních situacích. Představují možnosti, jak naplnit některé potřeby nebo jinak napomoci lidem, kteří z nějakého důvodu nemohou či nejsou schopni si je zajistit sami.

K tomu, aby sociální služby byly dostupné jak z hlediska jejich rozmanitého zaměření, tak i geografické dosažitelnosti, přispívají svým dílem sami poskytovatelé sociálních služeb, obce, kraje i ministerstvo.

- Zákon č.108/2006 Sb., o sociálních službách zavedl pro kraje povinnost a pro obce možnost zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb.
- Základem komunitního plánování sociálních služeb je spolupráce zadavatelů (obcí, krajů) s uživateli (klienty) a poskytovateli (jednotlivé organizace) sociálních služeb při vytváření plánu, vyjednávání o budoucí podobě služeb a realizaci konkrétních kroků.
- Společným cílem je zajistit dostupnost kvalitních sociálních služeb.

Při plánování sociálních služeb se vychází zejména z porovnání existující nabídky sociálních služeb se zjištěnými potřebami uživatelů služeb. Výsledek provedeného srovnání slouží jako

jeden z klíčových podkladů pro zformulování priorit v oblasti sociálních služeb na daném území.

- Komunitní plány sociálních služeb obcí mohou posloužit krajům k získání objektivních podkladů pro krajské plány rozvoje sociálních služeb.
- Plán bývá zpracován obvykle na rozmezí několika let a po uplynutí tohoto období se celý plánovací cyklus opět opakuje.
- Aktuální Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje je zpracován na období 2014 - 2016.

Komunitní plánování sociálních služeb (KPSS)

Komunitní plánování sociálních služeb (dále jen komunitní plánování) je postup, který mapuje místní potřeby sociálních služeb a porovnává je s místními zdroji. Za zdroje lze považovat organizace poskytující sociální služby, veřejné finance pro oblast sociálních služeb, dobrovolníky, sponzorské organizace aj.

Komunitní plánování je upraveno zákonem č. **108/2006 Sb.**, o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů v § 93 pro krajský úřad a v § 94 pro obce. Krajům je komunitní plánování (zákon hovoří o zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb) uloženo povinně, obce jej provádějí na dobrovolné bázi.

Proces komunitního plánování sociálních služeb se řídí několika důležitými zásadami. Jsou jimi:

- a) partnerství a spolupráce
- b) zapojování místního společenství
- c) potřeby, priority a směry rozvoje jsou stanoveny lidmi, kteří v obci žijí
- d) průběh zpracování komunitního plánu je stejně důležitý jako jeho výstupy
- e) kompromis přání a možností
- f) cykličnost

Účastníci procesu komunitního plánování sociálních služeb

Na procesu komunitního plánování participují tři hlavní skupiny účastníků, kterými jsou uživatelé sociálních služeb, jejich poskytovatelé a zadavatelé. Tyto tři skupiny tvoří tzv. triádu, často dochází k prolínání zmíněných skupin účastníků. Vedle triády se účastníky procesu stávají další odborníci, zainteresované subjekty a veřejnost.

Uživatelé se rozumí osoby využívající sociální služby. Účast uživatelů je nezbytná, jelikož právě oni jsou osobami, pro které jsou sociální služby určeny. V procesu komunitního plánování mohou vyjádřit své zájmy a potřeby, jsou experty na rozmanité životní situace a mohou aktivně přispět k budování systému sociálních služeb, který na tyto potřeby bude účinně reagovat.

Poskytovatelé jsou subjekty, které zajišťují rozmanité druhy sociálních služeb v praxi. Jde nejčastěji o nestátní neziskové organizace, subjekty zřizované orgány samosprávy, případně státem. Jejich význam v procesu komunitního plánování tkví v praktických zkušenostech s poskytováním sociálních služeb, orientují se v nabídce a poptávce jednotlivých sociálních služeb a jsou odborníky na cílové skupiny, kterým sociální služby poskytují.

Zadavatele představují zástupci územních samosprávných celků (obcí a krajů), kteří zodpovídají za zajištění sociálních služeb na svém území a poskytují procesu komunitního plánování politickou podporu, vystupují také jako garanti jeho výstupů. Dalšími zainteresovanými subjekty mohou být pracovníci pomáhajících profesí, kteří přicházejí pravidelně do styku s uživateli, poskytovateli a zadavateli sociálních služeb, akademičtí pracovníci, metodici či sponzorské organizace.

Pod pojmem **veřejnost** jsou zahrnuti všichni lidé, kteří se o problematiku sociálních služeb zajímají a jsou ochotni na procesu aktivně participovat či jej alespoň podporovat.

Proč je komunitní plánování sociálních služeb důležité?

1. Mapování potřeb - v procesu komunitního plánování jsou zjišťovány potřeby těch, kterým mají sociální služby sloužit. Díky tomuto procesu se mohou zúčastněné strany (uživatelé, poskytovatelé a zadavatelé) vzájemně informovat o chybějících sociálních službách, o možnostech jejich zajištění a o možnostech hledání finančních prostředků.

2. Katalog poskytovatelů sociálních služeb - vzniká během komunitního plánování činností pracovních skupin, které se specializují na určité cílové populace (např. senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, uživatelé drog apod.). Pracovní skupiny mapují poskytovatele sociálních služeb na daném území a následně je zpracován jejich souhrnný přehled - katalog poskytovatelů, obsahující jejich charakteristiku a kontaktní údaje. Ten slouží široké veřejnosti na daném území a může pomoci při hledání sociální služby.

3. Získávání finančních prostředků - komunitní plán je důležitý dokument pro získávání finančních prostředků na realizaci sociálních služeb. Mohou jej užívat jak poskytovatelé sociálních služeb, tak zástupci obcí či krajů, pokud usilují o zavedení či rozšíření nějaké služby na svém území. Při rozhodování o přidělení finančních prostředků (státních dotací, prostředků z evropských fondů, grantů aj.) je často požadováno doložení potřeby dané sociální služby zpracovaným komunitním plánem.

4. Posilování principů občanské společnosti - do procesu komunitního plánování se může zapojit kdokoliv. Občané tak mají možnost podílet se na veřejném rozhodování. V procesu komunitního plánování jsou si všichni rovni a mají právo svobodně vyjádřit své názory, potřeby, navrhnout řešení apod. Proces plánování je založený na demokratických principech a usiluje o dosažení vzájemné dohody.

Principy a hodnoty střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb v Jihočeském kraji

- Při plánování sociálních služeb vycházet z jedinečnosti a důstojnosti každého uživatele;
- Upřednostňovat osobní volbu uživatelů;
- Umožnit lidem život ve vlastním domově, s dostačující péčí a podporou;
- Poskytnout uživatelům možnost rovnoprávného přístupu a výběru v poskytování služeb;
- Uskutečnit posun od péče institucionální k péči komunitní;
- Podporovat propojenost a návaznost sociálních služeb;
- Zajistit rovnoprávnost všech sociálních služeb bez rozdílů zřizovatele či poskytovatele.

Principy a hodnoty procesu tvorby střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb v Jihočeském kraji

- Při plánování sociálních služeb je základem princip rovnoprávnosti všech účastníků procesu – každý má právo svobodně vyjádřit svůj názor;
- Výsledky i průběh procesu plánování jsou veřejně přístupné a slouží všem obyvatelům území, na kterém plánování probíhá;
- Každý občan má právo být informován o procesu plánování a má možnost se do něj zapojit;
- K závěrům se dochází dohodou, nikoli jednostranným autoritativním aktem;
- Střednědobý plán se zpracovává v souladu s metodikou komunitního plánování sociálních služeb a využívají se příklady dobré praxe.

Hlavní aktivity projektu

• Informační kampaň

Informační kampaň bude probíhat po celou dobu realizace projektu. Cílem je poskytnutí informací o komunitním plánování sociálních služeb široké veřejnosti a zapojení maximálního počtu obyvatel regionu do procesu plánování. Na začátku realizace projektu bude vypracován podrobný plán informační kampaně. Budou zmapována média využitelná na území SO ORP Jindřichův Hradec (místní zpravodaje a regionální tisk, www obcí a poskytovatelů, místní rozhlas, vývěsky a plakátovací plochy atd.). Informační kampaň bude zaměřena zejména na oslovení cílových skupin, ale i na propagaci komunitního plánování mezi širokou veřejností. Informace budou předávány srozumitelným způsobem. Budou pravidelně vydávány tiskové zprávy, informace na www budou průběžně aktualizovány, informace o termínech veřejných setkání budou na letáčích a osobních pozvánkách, pozvánky na jednání skupin budou na www.jh.cz, členům skupin budou rozesílány emailem nebo v tištěné podobě. Informace budou předávány také prostřednictvím úřadů, škol, lékařů, poskytovatelů sociálních služeb atd.

Prostřednictvím médií bude veřejnost informována především o:

- principu a významu komunitního plánování,
- možnostech zapojení občanů do procesu komunitního plánování,
- sociálních potřebách občanů a možnostech jejich uspokojení,
- úloze státní správy a samosprávy z hlediska sociální pomoci,

- dostupnosti sociálních služeb v regionu,
- průběhu komunitního plánování na území SO ORP Jindřichův Hradec
- výstupech komunitního plánování na území SO ORP Jindřichův Hradec.

- **Vypracování metodik a základních dokumentů**

Na začátku realizace projektu bude vypracována metodika pro plánování sociálních služeb na území SO ORP Jindřichův Hradec. Metodika bude vycházet z Metodik pro plánování sociálních služeb a z Kritérií kvality plánování sociálních služeb a bude reflektovat místní specifika. Bude připraven program vzdělávání pro účastníky komunitního plánování (členy řídicí skupiny a pracovních skupin). Na základě metodiky a časového harmonogramu projektu budou vypracovány podrobné plány práce. Na začátku realizace projektu bude zpracována a schválena základní listina a budou upraveny a doplněny jednací řády. Dodržování jednacích řádů zefektivní činnost a bude eliminovat riziko rozpadu organizační struktury.

Veřejná setkání

První veřejné setkání se uskuteční na začátku komunitního plánování. Pozváni budou uživatelé, poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, dále i široká veřejnost. Obsahem jednání bude seznámení s významem komunitního plánování sociálních služeb a s obsahem projektu. Na veřejném projednání budou poskytovatelé prezentovat svoje služby a aktivní zájemci o plánování budou motivováni k zapojení se do činnosti pracovních skupin. Na druhém (závěrečném) veřejném projednání bude představen návrh komunitního plánu, veřejnost bude připomínkovat zejména jeho opatření a aktivity. Sebrané připomínky budou následně vypořádány.

- **Analýza aktuální sociální situace v regionu**

Popis aktuální sociální situace na území SO ORP Jindřichův Hradec bude vedle sběru specifických dat představovat také jejich vlastní zpracování a interpretaci. Popis aktuální situace bude vycházet z údajů získaných z obcí, úřadů a institucí, podkladem budou i výstupy z ankety pro širokou veřejnost a výstupy z průzkumů potřeb cílových skupin.

Nejdůležitějšími částmi analýz bude:

1. Sociodemografická analýza regionu - bude vypracována aktuální analýza, ta bude obsahovat potřebné statistické údaje za území SO ORP Jindřichův Hradec. Jako jeden z podkladů pro tuto analýzu budou využity dřívější analýzy již zpracovaných plánů. Budou

aktualizovány a doplněny o data za celé území. Údaje budou uvedeny v přehledných textech, tabulkách a grafech. Budou uvedeny prognózy vývoje obyvatelstva.

2. Výstup z ankety pro širokou veřejnost - pro oslovení co nejširšího vzorku obyvatel (současných a potenciálních uživatelů sociálních služeb) bude využita anketa pro širokou veřejnost.

3. Analýza sociálních služeb v regionu - analýza bude obsahovat popis všech poskytovatelů sociálních služeb v regionu, popis zaměření jejich služeb, cílových skupin, kapacit, atd. Zároveň bude popisovat jejich rozvojové záměry. Analýza bude obsahovat i informace o tzv. doprovodných službách v regionu (služby, které sociální služby doplňují nebo částečně nahrazují).

4. Analýza potřeb cílových skupin - analýza bude obsahovat popis potřeb zadavatelů, poskytovatelů a různých skupin uživatelů. Bude vycházet z průzkumů mezi aktuálními uživateli sociálních služeb i z cílených průzkumů mezi skupinami, které jsou v nepříznivé sociální situaci a sociální služby nevyužívají. Při průzkumech budou využity různé specifické metody, které budou vyhovovat oslovovaným skupinám.

Dotazníky a podklady pro řízené rozhovory budou připraveny ve spolupráci se sociology. Součástí analýz bude porovnání rozdílů mezi potřebami uživatelů a dostupností služeb.

- **Jednání řídicí skupiny**

V každém plánování by měla být skupina, která vede proces komunitního plánování, přijímá zásadní rozhodnutí pro plánování, připomínkuje a schvaluje výstupy z činnosti realizačního týmu a pracovních skupin, definuje priority v sociálních službách a pomáhá zajišťovat politickou a finanční podporu plánování. Schází se na pravidelných jednáních a úzce komunikuje s členy realizačního týmu a pracovních skupin.

V ORP Jindřichův Hradec byla řídicí skupina zformovaná v roce 2013. Na začátku projektu bude proškolená metodikem. Jejím úkolem bude další řízení a koordinace procesu komunitního plánování. S řídicí skupinou budou úzce spolupracovat ostatní členové realizačního týmu. Řídicí skupina bude schvalovat jednací řády, bude připomínkovat všechny analýzy, podpoří činnost pracovních skupin. Na základě výstupů z analýzy aktuální sociální situace stanoví priority plánu (hlavní témata, kterými se plánovací proces bude zabývat). Bude připomínkovat návrhy opatření a aktivit. Bude připomínkovat a schvalovat finální výstupy. Řídicí skupina bude mít cca 10-12 členů a bude se scházet 1x za dva měsíce, v případě potřeby častěji. Metodik a koordinátor řídicí skupiny budou řídicí skupině připravovat podklady pro jednání. Budou řídicí skupinu informovat o průběhu procesu a budou ji

seznamovat s výstupy z pracovních skupin. Metodik projektu bude jednání řídicí skupiny facilitovat. Ze všech jednání budou zpracovány zápisy.

Řídicí skupina je mimo jiné propojovacím subjektem mezi procesem komunitního plánování a samosprávou, zástupci zadavatele v řídicí skupině budou pravidelně podávat informace samosprávným orgánům města.

- **Jednání pracovních skupin**

Pracovní skupiny jsou nejdůležitějším prvkem v procesu plánování. Právě ony navrhnou konkrétní opatření a aktivity, připravují vlastní plán. Současně ale připravují SWOT analýzy, pomáhají a i navrhnou různé výzkumy, přispívají do analýz. Pracovní skupiny bývají nejčastěji zaměřené podle skupin uživatelů.

V ORP Jindřichův Hradec jsou při aktualizaci plánu aktivní čtyři pracovní skupiny. Jejich činnost bude v době realizace projektu pokračovat, budou doplněny dalšími zájemci o komunitní plánování. Každá pracovní skupina bude sledovat plnění předchozího plánu, bude dál řešit problematiku příslušných cílových skupin a připraví materiály pro novou aktualizaci. Na území ORP Jindřichův Hradec budou zformovány další čtyři, tzv. místní pracovní skupiny. Budou pracovat v Nové Bystřici, v Nové Včelnici, v Kardašově Řečici a Strmilově. Každá skupina bude mít cca 8 členů. Členy pracovních skupin budou zejména zástupci zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Skupiny budou otevřené a zapojit se do jejich činnosti bude moci každý, kdo bude mít o problematiku zájem. Členové pracovních skupin budou pravidelně proškoleni metodikem. Pracovní skupiny budou spolupracovat s realizačním týmem při průzkumech (anketa pro širokou veřejnost, dotazníky pro cílové skupiny, atd.) a sběru podkladů pro analýzy. Při tvorbě strategie se budou pracovní skupiny pravidelně scházet. Pro každou prioritní oblast komunitního plánování vypracují SWOT analýzu, v ní budou popsány silné a slabé stránky skutečného stavu, potřebné změny, případná rizika. Pracovní skupiny navrhnou opatření k jednotlivým prioritám a vypracují podrobné návrhy aktivit. U opatření (cílů prioritních oblastí) bude konkrétně popsáno, co a jakými způsoby se bude řešit, aby priority byly naplněny. Opatření budou rozpracována do aktivit. U každé aktivity (úkolů) bude uvedeno: popis aktivity, realizátor, spolupracující subjekt, rozpočet, předpokládané zdroje, časový harmonogram plnění aktivity. Pracovní skupiny se také zapojí do přípravy katalogu poskytovatelů služeb. Metodik s manažerem budou pracovní skupinám připravovat podklady pro jednání, diskuse budou facilitovány metodikem. Ze všech jednání budou vypracovány zápisy.

- **Vytvoření plánu a katalogu, distribuce**

Na konci procesu bude vypracován, zkompletován a graficky upraven výsledný dokument "Komunitní plán sociálních služeb ORP Jindřichův Hradec". Plán bude obsahovat:

1. Popis organizace a průběhu akce
2. Popis aktuální sociální situace (výťah ze sociodemografické analýzy, z analýzy sociálních služeb v regionu, z průzkumů potřeb cílových skupin atd.).
3. Strategickou část (vize, priority, opatření, podrobný popis aktivit) - u opatření bude konkrétně popsáno, co a jakými způsoby se bude řešit, aby priority byly naplněny. Opatření budou rozpracována do aktivit. U každé aktivity (úkol) bude uvedeno: popis aktivity, realizátor, spolupracující subjekt, rozpočet, předpokládané zdroje, časový harmonogram plnění aktivity.
4. Plán monitoringu a způsob vyhodnocování plnění plánu.

Součástí plánu budou přílohy s podrobnými analýzami. Po schválení bude plán publikován na www.jh.cz, na www.cpkp.cz a na www.obci.cz. Plán bude distribuován na CD (cca 120 kusů).

Bude vypracován "Katalog poskytovatelů sociálních a doprovodných služeb ORP Jindřichův Hradec" (přehled poskytovatelů sociálních služeb a dalších subjektů poskytujících služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám). Katalog bude přehledný a srozumitelný široké veřejnosti, bude obsahovat popis jednotlivých zařízení, adresy, kontakty, nabídky služeb, kapacity atd. Katalog bude publikován na www.jh.cz. a na www.obci.cz. Jednotlivé části katalogu budou postupně publikovány v místním zpravodaji.

Katalog bude distribuován společně s plánem na CD. Vytvořený katalog bude převeden do interaktivní formy, která bude umožňovat průběžnou aktualizaci..

- **Schválení plánu**

Po veřejném projednání plánu a zapracování připomínek bude návrh plánu schválen řídicí skupinou a bude předložen k projednání a schválení zastupitelstvu města Jindřichův Hradec. Následně bude předložen ke schválení/vzetí na vědomí ostatním samosprávám obcí.

Zapojení cílových skupin

Možnosti zapojení poskytovatelů - např.

Při realizaci projektu se do procesu zapojí poskytovatelé sociálních služeb i tzv. poskytovatelé služeb doprovodných (služby, které sociální služby doplňují nebo i částečně nahrazují).

Do plánování sociálních služeb se budou moci aktivně zapojit například:

- podílením se na informační kampani, zveřejňováním informací o službách
- zapojením svých zástupců do řídicí skupiny a do pracovních skupin
- přípravou podkladů pro analýzy (informace o službách, kapacitách, zdrojích atd.)
- spoluprací při zpracování analýz (např. vyplnění dotazníků pro poskytovatele, šíření dotazníků pro uživatele)
- účastí na veřejných projednáních
- připomínkováním výstupů z komunitního plánování sociálních služeb
- spoluprací při distribuci finálních produktů (komunitní plán, katalog) mezi veřejnost

Možnosti zapojení zadavatelů - např.

Představitelé obcí z území SO ORP Jindřichův Hradec se mohou aktivně zapojit do procesu komunitního plánování sociálních služeb například:

- vytvářením příležitostí pro zapojení občanů do procesu komunitního plánování
- podílením se na informační kampani, zveřejňováním všech podstatných informací o projektu i výsledcích komunitního plánování
- delegováním zástupců obcí do řídicí skupiny a do pracovních skupin
- spoluprací při přípravě podkladů pro analýzy (dostupná statistická data za obce, informace o zdrojích pro sociální služby atd.)
- spoluprací při sociologických průzkumech (např. vyplnění dotazníků pro zadavatele, šíření anketních lístků pro širokou veřejnost)
- účastí na veřejných projednáních
- účastí na kulatých stolech
- připomínkováním výstupů z komunitního plánování sociálních služeb a podílením se na vyhodnocování procesu
- spoluprací při distribuci finálních produktů (komunitní plán, katalog) mezi veřejnost
- všeobecnou podporou komunitního plánování sociálních služeb.

Možnosti zapojení uživatelů - např.

Na území SO ORP Jindřichův Hradec žijí uživatelé (i potenciální uživatelé) různých skupin ohrožených sociálním vyloučením. Při jejich zapojování do procesu bude brán ohled na typ jejich postižení nebo znevýhodnění. Při průzkumech přání a potřeb budou využity různé metody sociologických průzkumů. Zástupci uživatelů budou v řídicí skupině a budou členy pracovních skupin. Jednání pracovních skupin a veřejná setkání budou realizována tak, aby

byla dostupná a srozumitelná (důležité např. pro osoby s tělesným nebo smyslovým postižením) a aby se v nich účastníci cítili příjemně (důležité např. pro osoby s duševním onemocněním). Do činnosti pracovních skupin budou zapojeni také rodinní příslušníci osob uživatelů (důležité např. pro osoby s mentálním nebo kombinovaným postižením).

Zapojení veřejnosti

Veřejnost jako celek obvykle není o sociálních službách příliš informována, a vlastně ani není důvod, proč by od ní měli být nějaké znalosti vyžadovány. Dokud občané sociální služby nepotřebují, nemají důvod se jimi nějak zvláště zabírat. To přichází až v okamžiku, kdy oni sami nebo jejich blízcí tyto služby skutečně potřebují.

Aby spolupráce s veřejností a snaha o její zapojení byly co nejvíce úspěšné, je důležité, aby veřejnost byla seznámena s cílem té které činnosti. To znamená například, aby lidé věděli:

- proč mají na komunitním plánu spolupracovat,
- proč je důležité účastnit se pracovních skupin a k jakému cíli tato činnost směřuje,
- jaká témata se budou řešit na veřejném setkání.

V rámci otázky zapojování veřejnosti a občanů a výměny informací s nimi lze rozlišit čtyři stupně spolupráce s veřejností:

- zajištění přístupu veřejnosti k informacím (zpřístupnění dokumentů, materiálů a informací, které v rámci dění vznikají)
- aktivní informování občanů (články a zprávy v místních médiích, rozesílání informací poštou apod.)
- konzultace s občany (oboustranná komunikace, setkání s občany, ankety, kulaté stoly atd.)
- spoluúčast veřejnosti na plánování (činnost v pracovních skupinách).

Příklad struktury komunitního plánu

- **Úvod, úvodní slovo** (obvykle patří zástupci zadavatele – starosty, radního, apod.)
- **Cíle a důvody zpracování plánu** (proč je plán zpracováván, na jaké období a pro jaké území, komu je určen,...)
- **Základní sociodemografické údaje o daném území, dílčí analýzy**
- **Metodika/ postup zpracování plánu** (kdo plán zpracovává, jaké aktivity v průběhu přípravy proběhly, odkazy na metodiky plánování, org. struktura...)

- **Priority, opatření, aktivity**
 - **SWOT analýza** (za pracovní skupinu)
 - **Samotné priority a opatření** (Stanovené ve skupině na základě SWOT analýzy a vyhodnocení příslušných dokumentů, včetně ekonomické náročnosti, určení zodpovědných osob a časového plánu. Budou se věnovat stávajícím sociálním službám, rozšíření sítě služeb – odůvodnění vzniku nových služeb, další případné potřeby v této oblasti (doprovodné služby nedefinované v zákoně o soc. službách, vzdělávání, podporu systému kvality, koordinaci apod., identifikuje-li PS tuto potřebu).
- **Průřezové/ společné priority a opatření** (na základě podkladů z jednotlivých pracovních skupin, jedná se o aktivity, které jsou pracovním skupinám společné, nebo o tzv. přesahové aktivity – mimo rámec sociálních služeb – lepší systém veřejné dopravy může pomoci jak postiženým, tak seniorům nebo třeba rodinám s malými dětmi – proto není efektivní totéž popisovat u tří pracovních skupin zvlášť, už jen pro přehlednost plánu a jeho snazší monitoring).